

OBČINA AJDOVŠČINA

Župan

Cesta 5. maja 6a
5270 Ajdovščina
t / 05 36 59 110
e / obcina@ajdovscina.si
w / www.ajdovscina.si

Številka: 181-1/2018

Datum: 17. 1. 2020

Občinski svet Občine Ajdovščina

Zadeva: Sklep o potrditvi Strateškega načrta za krepitev zdravja

Predlagatelj: Tadej Beočanin, župan Občine Ajdovščina

Gradivo pripravil: Oddelek za družbene zadeve

Pristojno delovno telo: Odbor za družbene zadeve

6. točka 11. seje Občinskega sveta Občine Ajdovščina

Predlagam, da Občinski svet Občine Ajdovščina na 11. redni seji dne 30. 1. 2020 obravnava in sprejme sklep:

Na podlagi 16. člena Statuta Občine Ajdovščina (Uradni list št. RS št. 44/12, 85/15, 8/18, 36/18), je Občinski svet Občine Ajdovščina na __. seji dne _____ sprejel

Sklep

Potrdi se Strateški načrt za krepitev zdravja.

Številka: 181-1/2018

Datum:

Tadej Beočanin, l. r.
župan

Obrazložitev

1. Pravni temelj:

16. člen Statuta Občine Ajdovščina (Uradni list št. RS št. 44/12, 85/15, 8/18,36/18) določa pristojnosti občinskega sveta. V okviru svojih pristojnosti občinski svet predvsem sprejema statut občine, odloke in druge občinske akte.

2. Razlogi za sprejem ter cilji in pogloblitve rešitve:

Zdravstveni dom Ajdovščina je uspešno pridobil projekt "Nadgradnje in razvoj preventivnih programov ter njihovo izvajanje v primarnem zdravstvenem varstvu in lokalni skupnosti". Slogan projekta je Krepitev zdravja – za vse.

Namen projekta je krepitev javno-zdravstvene vloge zdravstvenih domov, implementacija nadgradenj preventivnih pregledov za otroke in mladostnike, izvajanje preventivnih obravnav za ogrožene otroke in mladostnike ter izvajanje integrirane preventive kroničnih bolezni na primarni ravni zdravstvenega varstva, vključevanje ranljivih oseb v preventivno zdravstveno varstvo ter uvajanje modela skupnostnega pristopa za krepitev zdravja in zmanjševanja neenakosti v zdravju v lokalni skupnosti.

Po modelu skupnostnega pristopa za krepitev zdravja in zmanjševanja neenakosti v zdravju je bila ustanovljena Lokalna skupina za krepitev zdravja, ki jo sestavljajo predstavniki iz različnih organizacij na območju obeh občin (predstavniki ZD, NIJZ, občin, DSO, RKS, ZRSZ, CSD, neprofitnih organizacij). Ključne aktivnosti lokalne skupine za krepitev zdravja so priprava strategije in akcijskega načrta za krepitev zdravja in zmanjševanje neenakosti v zdravju v lokalnem okolju.

Strateški načrt je načrtovan za daljše obdobje (do leta 2030), glavni nosilec aktivnosti krepitve zdravja v obeh občinah je Center za krepitev zdravja ob podpori lokalnih predstavnikov posameznih skupin.

3. Ocena finančnih in drugih posledic sprejema sklepa:

Sprejem sklepa nima finančnih posledic na proračun.

Tadej Beočanin, l. r.
župan

Priloga: Strateški načrt za krepitev zdravja

»Nadgradnja in razvoj preventivnih programov ter njihovo izvajanje v primarnem zdravstvenem varstvu in lokalnih skupnostih«

NIJZ

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

STRATEŠKI NAČRT ZA KREPITEV ZDRAVJA

Ajdovščina, december 2019

OBČINA VIPAVA

Vsebina

UVOD	3
1. VIZIJA OBČIN	5
2. DEMORAFSKI PODATKI OBEH OBČIN	5
2.1. ZDRAVSTVENO STANJE PREBIVALCEV OBEH OBČIN	6
3. OCENA POTREB	7
4. OPREDELITEV CILJEV	8
5. OPREDELITEV UKREPOV	9
6. AKCIJSKI NAČRT	11

Sodelujoči pri pripravi dokumenta:

Organizacija	Predstavnik
Občina Ajdovščina	Katarina Ambrožič, Jerica Stibilj
Občina Vipava	Majda Sever
Center za krepitev zdravja	Alenka Černe
NIJZ OE Nova Gorica	Petra Kravos
CSD Severna Primorska, Enota Ajdovščina	Marjetka Pregelj Koren
DSO Ajdovščina	Tanja Stibilj Slemič
Zavod za zaposlovanje Nova Gorica	Kladis Kravos
KS Kamnje – Potoče	Suzana Batagelj
ŠENT Ajdovščina	Jasmina Bolterstein
Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Nova Gorica	Igor Miljavec
Društvo invalidov Ajdovščina – Vipava	Erika Mihelj
RKS OZ Ajdovščina	Irena Žgavc
Društvo upokojencev Ajdovščina	Irena Vidmar

NIJZ

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

UVOD

Primarna izvajalca zdravstvenega varstva v Občini Ajdovščina in Občini Vipava sta Zdravstveni dom Ajdovščina in Lekarna Ajdovščina, skupaj z zasebniki – koncesionarji. Na podlagi določil Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, Zakona o zdravstveni dejavnosti, Zakona o lekarniški dejavnosti in drugih aktov na področju zdravstva občini omogočata dostopno primarno zdravstveno oskrbo tako, da skrbita za delovanje mreže javne zdravstvene službe in lekarniške dejavnosti (zagotavljata prostore za izvajanje dejavnosti, sofinancirata nakup opreme in investicijsko vzdrževanje objektov, s sofinanciranjem dejavnosti si prizadevata za zagotavljanje storitev, ki so prilagojene potrebam občanov), financirata obvezno zdravstveno zavarovanje oseb brez prejemkov, financirata in pospešujeta razvoj preventivnih programov, financirata stroške obdukcij, mrliških ogledov ter sanitarnih prevozov umrlih.

OBČINA AJDOVŠČINA

Občina Ajdovščina je gospodarsko in kulturno središče Vipavske doline, ki leži na zahodnem delu Slovenije, v bližini državne meje z Italijo. Občina se razteza na 245, 23 km² površine, kar predstavlja 10,3 % površine Goriške pokrajine. Leži v osrednjem delu Vipavske doline na izredno razgibanem terenu. Razdeljena je na tri območja – kraška hribovja na severu, na dolinsko dno ter na Vipavske griče na južnih obronkih občine. V občini živi 19.454 prebivalcev, sestavljena je iz 27 krajevnih skupnosti in 45 naselij.

Občina posebno skrb namenja tako tistim storitvah, ki jih je kot občina dolžna izvajati po zakonu, veliko prizadevanja pa usmerja v dejavnosti, ki neposredno vplivajo na zdravje občank in občanov. Dolgoročni cilj razvoja na področju primarnega zdravstvenega varstva, h kateremu stremi tudi občinska strategija, je oblikovati sistem, ki bo čim bolj povezoval skrb za bolnika na vseh ravneh zdravstvene dejavnosti.

Najpomembnejši cilji, h katerim stremijo ukrepi Občine Ajdovščina na področju zdravja, so:

- krepitev sistema javnega zdravstva;
- zagotavljanje kakovostnih programov in storitev na področju zdravstva, s poudarkom na storitvah za starejše, mlade in druge ranljive skupine;
- krepitev povezovanja in koordiniranje storitev zdravstva, sociale, vzgoje in izobraževanja;
- zagotavljanje ustrezne infrastrukture na področju zdravstva in izboljšanje pogojev za izvajanje dejavnosti.

Ob primarni skrbi za zdravje občank in občanov Občina Ajdovščina z ukrepi veliko skrb namenja tudi drugim, sekundarnim dejavnostim, ki veliko pripomorejo k dvigu zdravstvene oskrbe:

- subvencionira pomoč na domu, ki jo izvajata Dom starejših občanov Ajdovščina in Zavod Pristan;
- zagotavlja izvajanje brezplačnih prevozov starejših oseb (Sopotniki);
- subvencionira t. i. rdeči gumb, to je varovanje na daljavo s pomočjo osebnega telefonskega alarma;
- ima vzpostavljeno koordinacijsko skupino za starejše z namenom povezovanja in usmerjanja vseh organizacij, ki skrbijo za starejše občane s ciljem enotnega in učinkovitejšega razreševanja problematike starejših občanov;
- zagotavlja raznoliko športno infrastrukturo v mestu in po vaseh ter spodbuja športno udejstvovanje mladih in starejših;

NIJZ

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

- v proračunu zagotavlja sredstva za izgradnjo prostorov za dnevno varstvo starejših (prostori za dnevno varstvo starejših se bodo nahajali na območju pozidave Ribnik SB2, neposredno ob DSO Ajdovščina);
- išče investitorje za oskrbovana stanovanja, namenjena tako mladim kot starejšim in tako skrbi za skladen razvoj vseh starostnih skupin;
- izdala je vodnik pomoči socialno-zdravstvenih storitev za starejše v občini Ajdovščina.

OBČINA VIPAVA

Občina Vipava je ena izmed 13-ih občin Goriške regije oziroma ena izmed dveh občin zgornje Vipavske doline. Njena površina meri 107,4 km² in je sredi leta 2019 štela 5.600 prebivalcev. Obsega 20 naselij, ki so organizirana v 11 krajevnih skupnosti. Središče občine je naselje Vipava, ki je v letu 2019 štela 1.950 prebivalcev in kjer je tudi občinski sedež.

Za občino Vipava je značilna podpovprečna naseljenost (52,1 prebivalcev na km²). 5.600 občanov sestavlja 2.011 gospodinjstev, pri čemer je povprečna velikost gospodinjstva 2,7 osebi. Poleg naselja Vipava občino sestavljajo naslednja naselja: Duplje, Erzelj, Goče, Gradišče pri Vipavi, Lože, Manče, Nanos, Sanabor, Slap, Vrhpolje, Zemono, Hrašče, Lozice, Orehovica, Podbreg, Podgrič, Podnanos, Podraga in Poreče.

Skladno s predpisi in proračunskimi možnostmi ter pristojnostnimi občina skrbi za ohranjanje in izboljšanje zdravja prebivalcev. Na podlagi razpoložljivih podatkov in analiz bo občinska uprava občine Vipava spremljala zdravstveno stanje prebivalstva in se na podlagi ugotovitev odločala o potrebnem razvoju primarnega zdravstva v občini.

Najpomembnejši cilji in ukrepi Občine Vipava na področju zdravja so:

- Odprtje dnevnega centra za starejše ljudi, ki bi starim ljudem zagotavljal čim daljše življenje v domačem okolju. Deloval bi v središču občine, da bi stari ljudje bili v centru občinskega dogajanja. -Center bi zagotavljal predvsem naslednje storitve: pomoč pri osnovnih življenjskih opravilih, prehrano, dnevno varstvo za ljudi z demenco, prostor za druženje med starimi ljudmi, med starimi in mladimi ljudmi, prostor za izmenjevanje izkušenj in medsebojno sožitje.
- Zagotovitev infrastrukture za odprte dnevnega centra za starejše.
- Zagotavljanje sofinanciranja pomoči na domu, ki jo izvaja koncesionar Zavod Pristan.
- Povezovanje in koordiniranje posameznih prostovoljskih društev z namenom spodbujanja prostovoljstva in nudenja pomoči ranljivim skupinam.
- Zagotovitev dostopnosti do osnovnih javnih zdravstvenih storitev z ustreznim kadrom s področja družinske medicine in povezanih preventivnih programov na primarni ravni.
- Zagotovitev ustrezne športne infrastrukture in spodbujanje rekreacije mladih in starejših.

Namen strateškega načrta

Strateški načrt občini sprejemata z namenom identificiranja potreb na področju zdravja, opredelitvijo ciljev in možnih ukrepov za izboljšanje zdravja prebivalstva v obeh občinah.

NIJZ

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

1. VIZIJA OBČIN

Pri oblikovanju vizije so sodelovali vsi partnerji Lokalne skupine za krepitev zdravja. Izbrana vizija, ki je bila potrjena s strani vseh partnerjev se glasi:

»SKUPNOST V KATERI LAHKO VSI ŽIVIJO KAKOVOSTNO, ZDRAVO IN PRODUKTIVNO ŽIVLJENJE.«

2. DEMORAFSKI PODATKI OBEH OBČIN

Občina Ajdovščina

V Občini Ajdovščina je bilo v začetku leta 2019 19.454 prebivalcev, od tega 9.770 moških (50,2 %) in 9.684 žensk (49,8 %), kar predstavlja 16,5 % prebivalcev Goriške statistične regije. Po številu prebivalcev se Občina Ajdovščina med slovenskimi občinami uvršča na 20. mesto. Gostota poseljenosti v občini Ajdovščina je 78,5 prebivalcev/km², kar je nižje od slovenskega povprečja, ki znaša 102,7 prebivalcev/km².

Z izjemo gospodarsko slabših let 2012 in 2013 občina beleži pozitiven skupni prirast prebivalstva vse od leta 2000. Naravni prirast je že dolga leta pozitiven in je visoko nad slovenskim povprečjem, tudi selitveni prirast je v zadnjih letih pozitiven. V občini je 5.404 družin in 7.035 gospodinjstev s povprečno 2,7 člana. Največ je veččlanskih gospodinjstev, in sicer 71 %. Povprečno število otrok v družini je 1,25, kar je višje od slovenskega povprečja, ki znaša 1,16 (SURS, 2019).

Povprečna starost občanov se z leti konstantno zvišuje, vendar počasneje kot v regiji in državi. V začetku leta 2019 je bila povprečna starost občanov 42,5 let, kar je nižje od povprečne starosti prebivalcev Goriške regije (44,9 let) in Slovenije (43,4 let). Delež prebivalstva mlajšega od 14 let se v zadnjih petih letih v občini konstantno povečuje (za 0,85 % letno) in prav tako se konstantno povečuje delež občanov starejših od 65 let (za 2,8 % letno). Nasproten trend je opaziti pri gibanju občanov starih med 14 in 65 let, kjer se je delež zmanjšal za 0,1 %. Enake trende je opaziti tudi v regiji in državi, vendar se gibajo počasneje (SURS, 2019).

V splošnem je opaziti trend staranja prebivalstva. Občinski indeks staranja (razmerje med starim-nad 65 let, in mladim prebivalstvom- do 14 let) se z leti povečuje, vendar je bil v začetku leta 2019 z vrednostjo 113,2 še vedno nižji od regijskega (151,1) in državnega (131,7). V začetku leta 2019 je bilo v občini zabeleženih 19,3 % oseb starejših od 65 let in 5,3 % oseb starejših od 80 let. Delež oseb starejših od 65 let se je v zadnjih petih letih povečal za 11,6 %, delež oseb starejših od 80 let pa za 8,1 %. (SURS, 2019).

NIJZ

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

Občina Vipava

V Občini Vipava je bilo v začetku leta 2019 5.600 prebivalcev, od tega 2.807 moških in 2.793 žensk. Po številu prebivalcev se Občina Vipava med slovenskimi občinami uvršča na 91. mesto. Gostota poseljenosti v občini Vipava je 52,1 prebivalcev/km², kar je nižje od slovenskega povprečja, ki znaša 102,7 prebivalcev/km².

Občina Vipava trenutno beleži pozitiven skupni prirast prebivalstva. V občini je 1.492 družin in 5.580 gospodinjstev s povprečno 2,7 člana, največ je veččlanskih gospodinjstev. Povprečno število otrok v družini je 1,33, kar je višje od slovenskega povprečja, ki znaša 1,16 (SURS, 2019).

Povprečna starost občanov se z leti konstantno zvišuje, vendar počasneje kot v regiji in državi. V začetku leta 2019 je bila povprečna starost občanov 42,8 let, kar je nižje od povprečne starosti prebivalcev Goriške regije (44,9 let) in Slovenije (43,4 let). Delež prebivalstva mlajšega od 14 let v zadnjih petih letih ostaja isti, povečuje pa se delež občanov starejših od 65 let (za 3 % letno). Delež občanov starih med 14 in 65 let, se je zmanjšal za 3 % (SURS, 2019).

V splošnem je opaziti trend staranja prebivalstva. Občinski indeks staranja (razmerje med starim-nad 65 let, in mladim prebivalstvom- do 14 let) se z leti povečuje, vendar je bil v začetku leta 2019 z vrednostjo 124,3 še vedno nižji od regijskega (151,1) in državnega (131,7). V začetku leta 2019 je bilo v občini zabeleženih 20,1 % oseb starejših od 65 let in 5,8 % oseb starejših od 80 let. Delež oseb starejših od 65 let se je v zadnjih petih letih povečal za 8,9 %, delež oseb starejših od 80 let pa za 8,5 %. (SURS, 2019).

2.1. ZDRAVSTVENO STANJE PREBIVALCEV OBEH OBČIN

Zdravstveno stanje prebivalcev občine Ajdovščina in Vipava se statistično značilno ne razlikuje od povprečja preostale Slovenije. Z namenom izboljšanja zdravstvenega stanja prebivalcev smo se pri opisu zdravstvenega stanja osredotočili le na tiste kazalnike zdravja, v katerih sta občini statistično slabši od povprečja preostale Slovenije.

Občina Ajdovščina je po podatkih portala »Zdravje v občini« statistično slabša od povprečja ostale Slovenije v naslednjih kazalnikih zdravja:

- V primerjavi s slovenskim povprečjem (23,4% oseb / 100 prebivalcev) je delež oseb, ki prejemajo zdravila zaradi povišanega krvnega tlaka v občini nekoliko višji (24,6% oseb / 100 prebivalcev)
- Delež prebivalcev, ki se poškodujejo v transportnih nezgodah je višji (2,3 / 1000 oseb) v primerjavi s slovenskim povprečjem (1,6 / 1000 oseb)
- Pri starejših prebivalcih občine je bila stopnja bolnišničnih obravnav zaradi zlomov kolka v občini višja – 7,8 / 1000 prebivalcev, v Sloveniji pa 6,2 / 1000 prebivalcev
- V občini Ajdovščina je v primerjavi s slovenskim povprečjem nekoliko višji delež prekomerno prehranjenih otrok in mladostnikov v starosti 6 – 14 let, ta znaša 28,4%; medtem ko je slovensko povprečje 24,8%

NIJZ

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

Občina Vipava ni v nobenem od objavljenih kazalnikov zdravja na portalu »Zdravje v občini« statistično slabša od povprečja preostale Slovenije.

Ranljive skupine prebivalcev v obeh občinah, ki smo jih identificirali v lokalnem okolju predstavljajo starejši prebivalci, brezposelni in dolgotrajno nezaposljivi, družine z nizkim socialnim statusom in enostarševske družine, osebe s težavami v duševnem zdravju ter osebe s hendikepom.

3. OCENA POTREB

Potrebe, ki smo jih prepoznali v lokalnem okolju obeh občin in na katere bomo v naslednjih letih skušali ustrezno odgovoriti so:

1. Ohranjanje zdravja starejših

Stopnja bolnišničnih obravnav zaradi zlomov kolka je pri osebah starih 65 let ali več višja od slovenskega povprečja, zato jo želimo zmanjšati. Prav tako želimo okrepiti in razbremeniti bližnje, ki skrbijo za starejše in bolne na domu s ciljem preprečevanja in zmanjševanja njihove obremenjenosti, stresa ter izgorelosti.

2. Dobro duševno zdravje

Duševno zdravje je temeljni del dobrega počutja in učinkovitega delovanja za posameznika. Dobro duševno zdravje, njegovo varovanje in krepitev ter preprečevanje nastanka duševnih težav so pomembni v vseh starostnih obdobjih. V obeh občinah zaznavamo porast duševnih stisk otrok in mladostnikov.

3. Zdrava prehrana in telesna aktivnost

Prekomerna prehranjenost otrok in odraslih je povezana s številnimi dejavniki tveganja za srčne in druge kronične bolezni. Statistično sicer ne odstopamo od slovenskega povprečja pri prehranjenosti odraslih, precej pa zaostajamo za povprečjem v regiji, metem ko pri prehranjenosti otrok odstopamo od slovenskega povprečja in povprečja v regiji.

4. Dostopnost do zdravstvenih storitev in prilagajanje mreže javne zdravstvene službe zdravstvenim potrebam prebivalstva

Pomemben vidik krepitev zdravja občanov je dobra dostopnost do zdravstvenih storitev in sprotno prilagajanje mreže javne zdravstvene službe zdravstvenim potrebam prebivalstva.

5. Dostopnost do lekarniških storitev

Na področju lekarniške dejavnosti je v občini Ajdovščina število prebivalcev na lekarno večje kot v goriški regiji in državi. Dostopnost do lekarniških storitev je tako manjša, prav tako je slabša prepoznavnost storitev, ki jih nudi lekarna.

6. Dobra opremljenost z AED in širok krog prvih posredovalcev

Mreža defibrilatorjev se v obeh občinah sicer dopolnjuje, vendar so še vseeno potrebni v krajevnih skupnostih, ki so najbolj oddaljene od zdravstvenega doma. V obeh občinah želimo tudi povečati število usposobljenih prvih posredovalcev.

NIJZ

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

7. Tvegano pitje alkoholnih pijač

Tvegano pije vse več mladih. Ta pojav se čedalje bolj stopnjuje in dogaja v čedalje zgodnejših letih razvoja. Tvegano pitje alkohola lahko privede do dolgoročnih negativnih posledic

8. Ranljive skupine

Želimo podpirati varovanje in krepitev zdravja ranljivih oseb v skladu z analizo "Analiza ranljivosti in neenakosti v zdravju v lokalnih skupnostih". Raziskava v lokalnem okolju ZD Ajdovščina (januar 2019). Poudarek namenjamo njihovemu kakovostnemu staranju.

4. OPREDELITEV CILJEV

Cilj 1: V 5 letih zmanjšati stopnjo bolnišničnih obravnav zaradi zlomov kolka na povprečje goriške statistične regije in v 10 letih na povprečje države.

Cilj 2: V 10 letih povečati skrb za starejše predvsem na področju preprečevanja socialne izolacije in osamljenosti starejših z vzpostavitvijo ustreznih programov.

Cilj 3: V 5 letih okrepiti veščine za pozitivno duševno zdravje pri otrocih in mladostnikih in s tem zmanjšati njihove duševne stiske.

Cilj 4: V 5 letih zmanjšati prekomerno prehranjenost otrok in mladostnikov na povprečje goriške statistične regije.

Cilj 5: V 10 letih zmanjšati prekomerno prehranjenost odraslih ter se tako približati povprečju v goriški statistični regiji.

Cilj 6: V 10 letih omogočiti še boljšo dostopnost do zdravstvenih storitev vsem občanov v obeh občinah z izvedbo ustreznih ukrepov.

Cilj 7: V 5 letih zvečati prepoznavnost lekarniških storitev z vzpostavitvijo novih storitev.

Cilj 8: V 5 letih povečati število javno dostopnih AED, še posebej v najbolj oddaljenih skupnostih.

Cilj 9: V 5 letih za 5 % povečati število usposobljenih prvih posredovalcev

Cilj 10: V 5 letih zvišati informiranost in vključenost ranljivih skupin v preventivne programe.

NIJZ

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

5. OPREDELITEV UKREPOV

Cilj 1: V 5 letih zmanjšati stopnjo bolnišničnih obravnav zaradi zlomov kolka na povprečje goriške statistične regije in v 10 letih na povprečje države.

Ukrep 1: V 5 letih bomo v vseh krajevnih skupnostih in DSO-jih izvedli aktivnosti, ki bodo omogočile povečanje znanj in veščin starejših.

Ukrep 2: V obdobju 10 let bomo zagotavljali sredstva za subvencioniranje varovanja na daljavo

Cilj 2: V 10 letih povečati skrb za starejše predvsem na področju preprečevanja socialne izolacije in osamljenosti starejših z vzpostavitvijo ustreznih programov.

Ukrep 1: V 5 letih bomo okrepili podporo svojcem, ki skrbijo za starejše na domu.

Ukrep 2: V 5 letih bomo vzpostavili programe, s katerimi bomo pomagali starejšim pri aktivnem vključevanju v družbo.

Cilj 3: V 5 letih okrepiti veščine za pozitivno duševno zdravje pri otrocih in mladostnikih in s tem zmanjšati njihove duševne stiske.

Ukrep 1: V 5 letih bomo v lokalni skupnosti izvedli aktivnosti, ki bodo omogočile povečanje znanj in opolnomočile otroke in mladostnike.

Ukrep 2: V 5 letih bomo v šolah zagotovili možnost, da se starši otrok in mladostnikov ter pedagoško osebje udeleži izobraževanj.

Cilj 4: V 5 letih zmanjšati prekomerno prehranjenost otrok in mladostnikov na povprečje goriške statistične regije.

Ukrep 1: V 5 letih bomo zagotovili možnosti, da bodo vsi vzgojno-izobraževalni zavodi v ponudbo prehrane vključili več lokalno pridelanih/predelanih živil.

Ukrep 2: V 5 letih bomo zagotovili možnosti, ki bodo povečale telesno udejstvovanje otrok in mladostnikov.

Cilj 5: V 10 letih zmanjšati prekomerno prehranjenost odraslih ter se tako približati povprečju v goriški statistični regiji.

Ukrep 1: V 10 letih bomo izvedli aktivnosti, ki bodo omogočile povečanje znanj in veščin odraslih prebivalcev.

Ukrep 2: V 10 letih bomo zagotovili možnosti, ki bodo povečale aktiven življenjski slog odraslih prebivalcev.

Cilj 6: V 10 letih omogočiti še boljšo dostopnost do zdravstvenih storitev vsem občanov v obeh občinah z izvedbo ustreznih ukrepov.

Ukrep 1: V 10 letih bomo zagotovili možnosti, ki bodo omogočile še boljšo dostopnost do zdravstvenih storitev.

Cilj 7: V 5 letih zvečati prepoznavnost lekarniških storitev z vzpostavitvijo novih storitev.

Ukrep 1: V 5 letih bomo zagotovili možnosti za uvedbo in uporabo novih lekarniških storitev.

NIJZ

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

Cilj 8: V 5 letih dopolniti mrežo javno dostopnih AED v obeh občinah, še posebej v najbolj oddaljenih skupnostih.

Ukrep 1: V 5 letih bomo povečali število javno dostopnih AED v okoliških vaseh.

Cilj 9: V 5 letih povečati število usposobljenih prvih posredovalcev.

Ukrep 1: V 5 letih bomo v zdravstvenem domu izvedli aktivnosti, ki bodo omogočile povečanje števila prvih posredovalcev ter njihovo ustrezno usposobljenost.

Cilj 10: V 5 letih za zvišati informiranost in vključenost ranljivih skupin v preventivne programe.

Ukrep 1: V 5 letih bomo v vseh krajevnih skupnostih izvedli aktivnosti, ki bodo omogočile povečanje znanj in opolnomočile ranljive osebe.

NIJZ

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

6. AKCIJSKI NAČRT

Cilj 1: V 5 letih zmanjšati stopnjo bolnišničnih obravnav zaradi zlomov kolka na povprečje goriške statistične regije in v 10 letih na povprečje države.					
Ukrepi	Aktivnosti	Pričakovani izdelki	Odgovorna/e institucije	Potrebni viri	Rok za izvedbo
Ukrep 1: V 5 letih bomo v vseh krajevnih skupnostih in DSO-jih izvedli aktivnosti, ki bodo omogočile povečanje znanj in veščin starejših.	Delavnice/vadba za preprečevanje padcev, vzdrževanje in krepitev ravnotežja, za krepitev spomina, ozaveščanje preko lokalnega glasila.	Izvedene delavnice Opolnomočeni starejši Promocijske aktivnosti	ZD Ajdovščina-CKZ	Kader Prostor in oprema za izvajanje, publikacija	2020-2025
Ukrep 2: v obdobju 10ih let bomo zagotavljali sredstva za subvencioniranje varovanja na daljavo	Subvencioniranje varovanja na daljavo	Subvencioniranje vzpostavljene storitve pri občanah Občine Ajdovščina	Občina Ajdovščina	Subvencija v višini 10 € oz. 25 € na osebo na mesec	2020-2030

Cilj 2: V 10 letih povečati skrb za starejše predvsem na področju preprečevanja socialne izolacije in osamljenosti starejših z vzpostavitvijo ustreznih programov.

Ukrepi	Aktivnosti	Pričakovani izdelki	Odgovorna/e institucije	Potrebni viri	Rok za izvedbo
Ukrep 1: V 5 letih bomo okrepili podporo svojcem, ki skrbijo za starejše na domu	Ublažiti stiske svojcev, ki skrbijo za starostnike s tem, da jih opremimo s potrebnimi znanji, (Psihološka podpora, Izmenjava osebnih izkušenj, Skrb za zdravje), spodbuditi ustanovitev podporne skupine.	- pridobiti prostore, ki izpolnjujejo minimalne standarde za izvajanje dejavnosti -Oblikovanje programa (vsebinsko, finančno) Vzpostavitev podporne skupine za svojce, ki skrbijo za starejše.	Občina Ajdovščina Občina Vipava DSO DU Ajdovščina	Zagotavljanje kadra, prostora in materialnih virov za izvajanje ukrepov	2020-2025 (vsakoletna evalvacija uspešnosti izvajanja ukrepa)
Ukrep 2: V 5 letih bomo vzpostavili programe, s katerimi bomo pomagali starejšim pri aktivnem vključevanju v družbo.	Vzpodbujati izvajanje programa Starejši za starejše.	Prepoznavanje potreb starejših oseb po pomoči, zagotavljanje pomoči za čim daljšo in višjo kakovost življenja doma. Druženje in ohranjanje telesnih, umskih in socialnih veščin starostnikov Razbremenitev svojcev	DU Ajdovščina MOST Ajdovščina DSO Občina Ajdovščina Občina Vipava	Zagotavljanje kadra, prostora in materialnih virov za izvajanje ukrepov	2020-2025
	Izvajati brezplačne prevoze za starejše.	Organiziranje dnevnega varstva starejših	Strokovno varstvo oseb z demenco	Občina Ajdovščina Občina Vipava DSO	Zagotavljanje kadra, prostora in

»Nadgradnja in razvoj preventivnih programov ter njihovo izvajanje v primarnem zdravstvenem varstvu in lokalnih skupnostih«

NIJZ

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

	ureditev prostorov za namen dnevnega varstva	Ureditev prostorov za namen dnevnega varstva, organizirano varstvo starejših Vzpostavljen dnevni center v obeh občinah		materialnih virov za izvajanje ukrepov	
--	--	---	--	--	--

Cilj 3: V 5 letih okrepiti veščine za pozitivno duševno zdravje pri otrocih in mladostnikih in s tem zmanjšati njihove duševne stiske.					
Ukrepi	Aktivnosti	Pričakovani izdelki	Odgovorna/e institucije	Potrebni viri	Rok za izvedbo
Ukrep 1: V 5 letih bomo v lokalni skupnosti izvedli aktivnosti, ki bodo omogočile povečanje znanj in opolnomočile otroke in mladostnike.	Izobraževanje o krepitvi duševnega zdravja, pozitivni samopodobi, pomenu duševnega zdravja.	Izvedena izobraževanja, informirani otroci in mladostniki	ZD Ajdovščina Dnevni center Šent Ajdovščina CSD Ajdovščina	Zagotavljanje kadra, prostora in materialnih virov za izvajanje ukrepov	2020-2025
	Izvajanje programov za opolnomočenje staršev in otrok	Izvedeni programi	CSD Ajdovščina Zveza KZA	Zagotavljanje kadra, prostora in materialnih virov za izvajanje ukrepov	2020-2025
Ukrep 2: V 5 letih bomo v šolah zagotovili možnost, da se starši otrok in mladostnikov ter pedagoško osebje udeleži izobraževanj.	Izobraževanje o zgodnjem prepoznavanju težav, pravilnem preventivnem ravnanju.	Izvedena izobraževanja, informirani starši ter pedagoško osebje	ZD Ajdovščina Dnevni center Šent Ajdovščina CSD Ajdovščina	Zagotavljanje kadra, prostora in materialnih virov za izvajanje ukrepov	2020-2025

NIJZ

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

Cilj 4: V 5 letih zmanjšati prekomerno prehranjenost otrok in mladostnikov na povprečje goriške statistične regije.					
Ukrepi	Aktivnosti	Pričakovani izdelki	Odgovorna/e institucije	Potrebni viri	Rok za izvedbo
Ukrep 1: V 5 letih bomo zagotovili možnosti, da bodo vsi vzgojno-izobraževalni zavodi v ponudbo prehrane vključili več lokalno pridelanih/predelanih živil.	Vključitev čim večjega deleža lokalno pridelane hrane ter sezonskega sadja in zelenjave v jedilnike predšolskih otrok, šolarjev in dijakov. Spodbujanje lokalnih pridelovalcev hrane za sodelovanje na razpisih.	Vsi VIZ sodelujejo v projektu Kilometer 0 Večja vključenost in raznolikost lokalnih ponudnikov	Občina Ajdovščina	Zagotavljanje kadra, prostora in materialnih virov za izvajanje ukrepov	2020-2025
Ukrep 2: V 5 letih bomo zagotovili možnosti, ki bodo povečale telesno udejstvovanje otrok in mladostnikov.	Obnova dotrajanih otroških igral in športnih površin v obeh občinah in postavitve novih.	Število obnovljenih in novih otroških igral in športnih površin	Občina Ajdovščina Občina Vipava	Oprema, prostor	2020-2025

NIJZ

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

Cilj 5: V 10 letih zmanjšati prekomerno prehranjenost odraslih ter se tako približati povprečju v goriški statistični regiji.					
Ukrepi	Aktivnosti	Pričakovani izdelki	Odgovorna/e institucije	Potrebni viri	Rok za izvedbo
Ukrep 1: V 10 letih bomo izvedli aktivnosti, ki bodo omogočile povečanje znanj in veščin odraslih prebivalcev.	Izvedba seminarjev in praktičnih delavnic o krepitvi zdravja (hoja, zdrava prehrana), športnih dogodkov,...	Informirani prebivalci	ZD Ajdovščina (CKZ) NIJZ OE Nova Gorica NVO	Zagotavljanje kadra, prostora in materialnih virov za izvajanje ukrepov	2020 -2030
	Informiranje preko lokalnih medijev.	Informirani prebivalci, večja dostopnost do informacij s področja varovanja in krepitve zdravja	ZD Ajdovščina (CKZ) NVO	Lokalni mediji	2020 -2030
Ukrep 2: V 10 letih bomo zagotovili možnosti, ki bodo povečale aktiven življenjski slog odraslih prebivalcev.	Postavitev naprav in pripomočkov za vadbo na prostem, vadbo z lastno težo na več lokacijah.	Prostor, naprave in pripomočkov	Občina Ajdovščina Občina Vipava	Zagotavljanje prostora in opreme	2020 -2030

NIJZ

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

Cilj 6: V 10 letih omogočiti še boljšo dostopnost do zdravstvenih storitev vsem občanov v obeh občinah z izvedbo ustreznih ukrepov.

Ukrepi	Aktivnosti	Pričakovani izdelki	Odgovorna/e institucije	Potrebni viri	Rok za izvedbo
Ukrep 1: V 10 letih bomo zagotovili možnosti, ki bodo omogočile še boljšo dostopnost do zdravstvenih storitev.	Zgotoviti dostopnost zdravstvenih storitev vsem prebivalcem v obeh občinah.	Povečanje dostopnosti	Občina Ajdovščina Občina Vipava ZD Ajdovščina	Zagotavljanje kadra, prostora in materialnih virov za izvajanje ukrepov	2020 -2030
	Zagotavljanje kadrovskih virov za preprečevanje zmanjševanja zdravstvenih storitev	Kadrovska okrepitev ZD ter sprotno posodabljanje prostorov in opreme	ZD Ajdovščina Občina Ajdovščina Občina Vipava	Zagotavljanje kadra, prostora in materialnih virov za izvajanje ukrepov	2020 -2030

NIJZ

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

Cilj 7: V 5 letih zvečati prepoznavnost lekarniških storitev z vzpostavitvijo novih storitev.					
Ukrepi	Aktivnosti	Pričakovani izdelki	Odgovorna/e institucije	Potrebni viri	Rok za izvedbo
Ukrep 1: V 5 letih bomo zagotovili možnosti za uvedbo in uporabo novih lekarniških storitev.	Uvajanje novih lekarniških storitev: storitev na daljavo (telefarmacija), nadgradnja biometrije s svetovanjem, vpeljava aktivne triaže, celovite lekarniške obravnave, klinična farmacija v zdravstvenih in socialnih zavodih	Uvedba in uporaba novih lekarniških storitev Kadrovska okrepitev	Lekarna Ajdovščina	Zagotavljanje kadra, prostorov in materialnih virov za izvajanje ukrepov	2020 - 2025
	Širitev poznavanja in uporabe magistralnih izdelkov (paliativni pripravki)	Uvedba in uporaba novih lekarniških storitev	Lekarna Ajdovščina	Zagotavljanje kadra, prostorov in materialnih virov za izvajanje ukrepov	2020 - 2025

NIJZ

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD

Cilj 8: V 5 letih dopolniti mrežo javno dostopnih AED v obeh občinah, še posebej v najbolj oddaljenih skupnostih.					
Ukrepi	Aktivnosti	Pričakovani izdelki	Odgovorna/e institucije	Potrebni viri	Rok za izvedbo
Ukrep 1: V 5 letih bomo povečali število javno dostopnih AED v okoliških vaseh.	Vzpostavitev mreže javno dostopnih AED v okoljih, kjer je lokalna enota NMP identificirala potrebo zaradi daljših dostopnih časov.	Zagotovitev defibrilatorjev in njihovega vzdrževanja v naseljih in v mestu Ajdovščina ter Vipava	Občina Ajdovščina Občina Vipava NMP RK Ajdovščina	Zagotovitev finančnih sredstev	2020 - 2025
	vzdrževanje javno dostopnih AED	Vzdrževani AED	RK Ajdovščina	Zagotovitev finančnih sredstev	2020 - 2025
	Izvedba izobraževanj za uporabo AED.	Pravilna in varna uporaba AED	ZD Ajdovščina RK Ajdovščina	Zagotavljanje kadra, prostora in materialnih virov za izvajanje ukrepov	2020 - 2025

Cilj 9: V 5 letih povečati število usposobljenih prvih posredovalcev.					
Ukrepi	Aktivnosti	Pričakovani izdelki	Odgovorna/e institucije	Potrebni viri	Rok za izvedbo
Ukrep 1: V 5 letih bomo v zdravstvenem domu izvedli aktivnosti, ki bodo omogočile povečanje števila prvih posredovalcev ter njihovo ustrezno usposobljenost.	Organiziranje tečajev za prve posredovalce, usposabljanje in opremljanje enot prvih posredovalcev.	Vzpostavitev mreže prvih posredovalcev	ZD Ajdovščina	Zagotavljanje kadra, prostora in materialnih virov za izvajanje ukrepov	2020 - 2025

Cilj 10: V 5 letih zvišati informiranost in vključenost ranljivih skupin v preventivne programe					
Ukrepi	Aktivnosti	Pričakovani izdelki	Odgovorna/e institucije	Potrebni viri	Rok za izvedbo
Ukrep 1: V 5 letih bomo v vseh krajevnih skupnostih izvedli aktivnosti, ki bodo omogočile povečanje znanj in opolnomočile ranljive osebe.	Izvajanje skupnih delavnic in posvetovalnic v lokalnem okolju, predstavitev in promoviranje programov	Identificirane in informirane ranljive osebe, večja vključenost v programe	ZD Ajdovščina(CKZ) NVO Urad za delo Ajdovščina DSO Ajdovščina CSD Ajdovščina NIJZ OE Nova Gorica	Zagotavljanje kadra, prostora in materialnih virov za izvajanje ukrepov	2020-2025
	Prepoznavna slepih in slabovidnih oseb, ustrezna informiranost, ozaveščanje brezposelnih oseb o pomenu krepitve zdravja, spodbujanje za vključitev v preventivne programe, delitev zloženk.	Ustrezno podprte in informirane ranljive osebe	NVO ZD Ajdovščina Urad za delo Ajdovščina DSO Ajdovščina CSD Ajdovščina NIJZ OE Nova Gorica	Zagotavljanje kadra, prostora in materialnih virov za izvajanje ukrepov	2020-2025

»Nadgradnja in razvoj preventivnih programov ter njihovo izvajanje v primarnem zdravstvenem varstvu in lokalnih skupnostih«

NIJZ

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD